

MEDEDELING AAN HET CENTRAALAANSPREEKPUNT : DE DATUM VAN 31 JANUARI 2021

– NEWSLETTER

20 december 2021

Voor meer informatie:

LLJ Tax :

Antoine DAYEZ
antoine.dayez@llj.be

Aurélien VANDEWALLE
aurélien.vandewalle@llj.be

Lallemand Legros & Joyn
(LLJ)
Ch. de La Hulpe, 181/24
Terhulpesteenweg
1170 Brussels – Belgium

T : +32 2 738 02 80
F : +32 2 738 02 81
www.llj.be

De programmawet van 20 december 2020 heeft de wet van 8 juli 2018 betreffende het Centraalaanspreekpunt (CAP) voor Rekeningen en Financiële Contracten bij de Nationale Bank van België gewijzigd om te bepalen dat de informatie die door de “informatieplichtigen” moet worden verstrekt, onder meer “het saldo van bankrekeningen” en “het geglobaliseerde bedrag” van financiële contracten omvat.

De eerste mededeling van deze saldi en totaalbedragen moet uiterlijk op 31 januari 2022 worden gedaan en het is derhalve dienstig kort de essentiële elementen van deze verplichting in herinnering te brengen.

1. De CAP wetgeving maakt een onderscheid tussen:

(i) “**Bankrekeningen**”, zijnde, “*zijnde elke specifieke onderverdeling in het boekhoudplan van een kredietinstelling die in België tot stand is gekomen (...) ten gevolge van het sluiten van een bancaire of financiële overeenkomst met haar cliënt, alleen of gemeenschappelijk met andere personen, en die het mogelijk maakt op een individuele basis de stromen en saldi van monetaire tegoeden te registreren en op te volgen welke door de betrokken kredietinstelling worden bewaard voor rekening van deze cliënt, alleen of samen met andere personen, of die door de betrokken kredietinstelling ter beschikking worden gesteld van deze cliënt, alleen of samen met andere personen, voor zover deze rekening de mogelijkheid biedt inkomsten te ontvangen, contanten af te halen of te storten, of betalingen ten gunste van derden te verrichten of in opdracht van derden te ontvangen.*”

De circulaire van 4 september 2014 (AG Fisc. nr. 35/2014 betreffende artikel 322, §3 van het WIB92 die dateert van vóór de wet van 8 juli 2018) preciseert dat “*aangezien deze voorwaarden niet cumulatief zijn, een rekening waarvoor een of andere van de voornoemde verrichtingen niet kan worden uitgevoerd, zijn kenmerk van een bankrekening behoudt die aan de [CAP] moet worden meegedeeld.*” (zie nr. 21).

Deze omvatten: zichtrekeningen, gereguleerde spaarrekeningen, termijnrekeningen (mits zij niet onder de definitie van “financiële contracten” vallen, zie hierna) en interne rekeningen die kunnen worden gebruikt om stortingen in contanten van bezoekende cliënten te registreren.

In het algemeen worden deze rekeningen geïdentificeerd aan de hand van IBAN-nummers (en het is aan de hand van dit nummer dat zij aan de CAP moeten worden geïdentificeerd), maar deze eerste categorie omvat ook “betaalrekeningen” (zonder IBAN-nr) die worden aangeboden door de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld bedoeld in de wet van 11 maart 2018.

(ii) “Financiële contracten” die o.a. omvatten:

- Levensverzekeringscontracten die vallen onder takken 21 (contract met gegarandeerd rendement), 23 (contract gekoppeld aan een beleggingsfonds), 25 of 26 (kapitalisatiecontracten), alsook de contracten die zijn gesloten in het kader van een van de drie pijlers van het Belgische pensioenstelsel;
- De overeenkomst “*met betrekking tot beleggingsdiensten en/of nevendiensten (...), met inbegrip van het aanhouden van zicht- of vernieuwbare termijndeposito's ten behoeve van de cliënt en bestemd voor de verwerving van financiële instrumenten*”. De brochure “Informatie voor informatieplichtigen” (versie van 25 maart 2020) van de Thesaurie stelt in dit verband dat het aanhouden van een **effectenrekening** wordt beschouwd als een overeenkomst voor beleggingen en/of daarmee verband houdende diensten. Het bestaan van een of meer effectenrekeningen op naam van een cliënt moet derhalve aan het CAP worden medegedeeld (zie p. 16)

Met betrekking tot termijnrekeningen wordt gepreciseerd dat deze in beginsel als een bankrekening worden beschouwd. Alleen indien de termijnrekening niet rechtstreeks kan worden gecrediteerd of gedebiteerd als gevolg van een betalingsopdracht die een interbancaire overmaking van geldmiddelen of een overmaking of opneming van contant geld inhoudt en niet de mogelijkheid biedt inkomsten te ontvangen, moet zij als een financiële overeenkomst worden beschouwd.

Hoe zit het met *cash* (sub)rekeningen gekoppeld aan effectenrekeningen? In het door de Thesaurie gepubliceerde document staat vermeld dat indien de effectenrekeningen het bijzondere kenmerk hebben dat er een cash positie aan gekoppeld is, zodat met deze effectenrekening interbancaire betalingen kunnen worden verricht, dan valt de cash component onder de definitie van een bankrekening en moet deze dus via het IBAN-nummer aan de CAP worden medegedeeld. (p. 9).

2. De partijen die verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van informatie, de “Informatieplichtigen”, zijn (onder andere):

- Kredietinstellingen, d.w.z. Belgische of buitenlandse ondernemingen waarvan de activiteit bestaat in het in ontvangst nemen van deposito's van het publiek; met andere woorden: Belgische en buitenlandse banken;
- Beursvennootschappen, betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld;
- De verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht en de verzekeringsondernemingen naar buitenlands recht die in België werkzaam zijn via een bijkantoor of zonder er gevestigd te zijn;

3. Het territoriale toepassingsgebied van de wet omvat:

- Enerzijds alle in België aangehouden bank- of betaalrekeningen, d.w.z. rekeningen geopend bij in België gevestigde Belgische of buitenlandse kredietinstellingen en,
- Anderzijds, alle “in België gesloten” financiële contracten;

De toepassing van dit criterium kan vragen oproepen wanneer een overeenkomst op afstand, buiten de geografische grenzen van België, wordt gesloten. Dit zal met name het geval zijn wanneer de uitwisseling van toestemmingen plaatsvindt per post, fax of e-mail of online. “Dit probleem stelt zich specifiek bij buitenlandse informatieplichtigen die niet fysiek actief zijn in België door middel van een dochtermaatschappij, een bijkantoor, een exploitatiezetel of een agent doch enkel in het kader van het vrij verrichten van diensten. Noch het land van het door de overeenkomst toepasselijk verklaard nationale recht, noch de plaats die in het contract zelfs vermeld wordt, vormen relevante en betrouwbare aanknopingscriteria.” Om dit te “verhelpen” bepaalt de wet dat een financieel contract *“onweerlegbaar geacht wordt in België te zijn gesloten wanneer de klant in België zijn zetel heeft gevestigd, er gedomicilieerd is of er gewoonlijk verblijft”* (art. 2, 10°).

Bijgevolg moeten financiële instellingen met een aanwezigheid in België zowel “bank- en betaalrekeningen” als “financiële contracten” aan de CAP rapporteren, terwijl buitenlandse financiële instellingen zonder effectieve aanwezigheid in België alleen “financiële contracten” die met Belgische ingezetenen zijn gesloten, aan de CAP moeten rapporteren.

Zo moeten buitenlandse banken en verzekeraars die niet in België gevestigd zijn, alleen “financiële contracten” melden die geopend zijn op naam van Belgische ingezetenen.

Er zij evenwel aan herinnerd dat, overeenkomstig artikel 322, §3 van het WIB92, Belgische inwoners die een “bank- of betaalrekening” in de zin van de CAP-wet aanhouden bij een buitenlandse financiële instelling die niet in België is gevestigd, het bestaan van deze rekening zelf bij de CAP dienen aan te geven. Natuurlijke personen vallen niet onder de CAP-wet van 8 juli 2018, maar zij hoeven het CAP niet op de hoogte te brengen van de saldi van de rekeningen in kwestie.

4. Het begrip “geglobaliseerde bedrag” betekent, met betrekking tot **levensverzekeringsovereenkomsten** die onder het toepassingsgebied van artikel 4, eerste lid, 3°, b) van de CAP-Wet vallen: het totaalbedrag van de door een cliënt gesloten verzekeringsovereenkomsten, waaronder wordt verstaan de totale boekwaarde van deze overeenkomsten, die in het algemeen wordt uitgedrukt door de waarde van de wiskundige reserves die zijn aangelegd om het kapitaal aan de cliënt te kunnen uitkeren bij het einde van elk van deze overeenkomsten.

De CAP preciseert in haar FAQ van augustus 2021 dat het niet nodig is een uitsplitsing te maken tussen de contracten naargelang zij van tak 21, 23, 25 of 26 zijn zoals bedoeld in de [CAP-wet]: het is het totaalbedrag van alle wiskundige reserves voor alle verschillende contracten van deze types die in België door elk van de cliënten (alleen of met andere personen) worden gesloten, dat eenmaal per jaar moet worden meegedeeld. Met andere woorden, slechts één bedrag per cliënt per jaar hoeft te worden gemeld. (zie punt 2.3.8.3).

Er zij ook op gewezen dat, volgens de CAP, voor rekeningen in gezamenlijk bezit of gesplitst (vruchtgebruik/eigendom), het volledige saldo van de rekening of het volledige geglobaliseerde bedrag voor elke mede-eigenaar of contractpartij moet worden gerapporteerd. Het feit dat een van de medehouders of medecontractanten niet-ingezetene is, verandert niets aan de regel.

5. Ten slotte moet de informatie binnen de volgende **termijnen** worden verstrekt:

- Alle rapporterende informatieplichtigen moeten uiterlijk op **31/01/2022** voorzien in rekeningssaldi en geglobaliseerde bedragen van financiële contracten waaronder beleggings- en levensverzekeringscontracten per **31/12/2020**;
- De saldi van de rekeningen en de geglobaliseerde bedragen van de beleggingscontracten per **30/06/2021** en **31/12/2021** moeten eveneens uiterlijk op **31/01/2022** worden medegedeeld door alle informatieplichtigen, *met uitzondering* van verzekeringsondernemingen: de totaalbedragen van de levensverzekeringscontracten per **31/12/2021** moeten uiterlijk op **31/03/2022** worden medegedeeld door verzekeringsondernemingen.

*

* *

Wij staan uiteraard tot uw beschikking om dit verder te bespreken.